

קונטרס

נועם שיח

שיעורי

הגה"צ אבדק"ק זר"מ

קראסנא

שליט"א

שיחה נעימה

לפרשת ויישב

שיעור הלכה

הלכות קיפול בגדים
שלא על קיפולם הראשון

גליון קל"ב

בעזהש"ת

שיעורי הלכה ולקט שיעורי אגדה

שנאמרו ע"י

הגה"צ אבדק"ק ור"מ שליט"א

בבית מדרשינו

קהל עדת קראסנא

ב"פ יצ"ו

1601 44th Street

Brooklyn, NY 11204

אפשר להשיג הגליון
בבית מדרשינו

לקבל הגליון באימעיל, להערות
ולהארות, נא לפנות

noiaymsiach@gmail.com

לתרומות ולנדבות נא לפנות
לאימעיל הנ"ל
וזכות הרבים יהא תלוי בו

כל הזכויות שמורות

Copyright 2023 ©

עץ "חיים" הוא למחזיקים בה

גלויות "נועם שיח" להפצת דבר ה' זו הלכה
נתנדבו ע"י הגבר שם עול לעצמו להחזיק ולפאר
מרבצי התורה ולומדיה

ה"ה הרבני הנגיד

מו"ה חיים הלוי מייזעלס הי"ו

לעילוי נשמת הוריו

מו"ה ר' יעקב ארי' בן מו"ה ר' מרדכי צבי הלוי ע"ה

גלב"ע כ"ח אב שנת תשס"א לפ"ק

וזוגתו מרת צירל בת מו"ה ר' משה הלוי ע"ה

גלב"ע י"ז חשוון שנת תש"נ לפ"ק

ת.נ.צ.ב.ה.

תוכן הענינים

ג דרוש לפרשת השבוע

ז שיחה נעימה

דבר הלכה

כשמקפל בשבת טליתו שלא על קיפולו הראשון

יא האם צריך לקפלו עוד הפעם במוצ"ש

האם יש היתר לקפל מיני בגדים בשבת

יב כשאינן בבגד מקומות קבועים האיך לקפלו

יג האם מותר להחזיר את קיפול הכובע לקיפולו הראשון

יג האם מותר לקפל נעפקינ'ס בשבת

יד מה הדין בטאשטיכ'ל האם מותר לקפלו בשבת

דרוש לפרשת ויישב

**וַיִּקְמוּ כָל בְּנֵי וְכָל בְּנֹתָיו לְנַחְמוֹ וַיִּמְאֵן לְהִתְנַחֵם
וַיֹּאמֶר כִּי אֶרֶד אֶל בְּנֵי אָבִל שְׂאֵלָה וַיִּבְכֶּךָ אֹתוֹ אָבִיו.** (בראשית כ"ח יב)

יצחק, על שנענש על ידו, עכל"ק.

היינו, ע"י שרצה יצחק לברך את עשו ואמר לו 'וצא השדה וצודה לי ציד', דבר זה גרם שיעקב יטעה את אביו יצחק להביא לו גדי עזים, ונענש עכשיו יעקב על זה, ע"כ בכה אביו יצחק שהוא היה הגורם לכלל זה.

ויש לפרש באופן אחר עפ"י דרכו של החתם סופר שמבאר שהבכי של יצחק היה משום דהוא גרם לצרת יעקב במכירת יוסף.

בפרשת השבוע (בראשית ל"ז ל"ה) ויקומו כל בניו וכל בנותיו לנחמו וימאן להתנחם וגו', ויבך אותו אביו, פרש"י בד"ה **ויבך אותו אביו**, יצחק היה בוכה מפני צרתו של יעקב, אבל לא היה מתאבל, שהיה יודע שהוא חי, ע"כ.

ובחתם סופר בפרשתן (בד"ה חיה רעה, דף קצ"ז) כ' וז"ל, **אירע זה ליעקב על שהטעה אביו בגדי עזים במקום צידת צבי**, ע"כ הטעוהו בשחיטת גדי עזים במקום חיה רעה, וע"כ ויבך אותו אביו

ביאור החת"ס למה דוקא יוסף הצדיק היה שטנו של עשו

אל לבן שלחני וגו', פרש"י משנולד שטנו של עשו, שנאמר (עובדיה א' י"ה) והיה בית

דהנה עה"פ (בראשית ל' כ"ה) ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף, ויאמר יעקב

והטעם שנענש דוקא ביוסף כי יוסף היה ג"כ נזהר מאוד במצות כיבוד אב ואם, כמבואר ברש"י עה"פ (בראשית ל"ג ז') ואחר נגש יוסף ורחל, דהטעם שיוסף עמד לפני רחל מכיון שרצה להסתירה שלא יתלה עשו הרשע את עיניו בה, ועי' ברמב"ן (בראשית ל"ז ג' בד"ה כי בן זקונים) שמפ' שכיון שיוסף היה הבן זקונים לכן לקחו יעקב שיהא עמו תמיד לשרתו כמנהג הזקנים, ועל כן לא הלך יוסף לרעות את צאן אביו במקום רחוק, כי רצה לשמש את אביו בביתו.

ולכן דוקא יוסף נקרא שטנו של עשו, מכיון שהיה ג"כ נזהר במצות כבוד או"א ולכן נתפס דוקא יוסף בעון כיבוד אב ואם של יעקב כצדיק הנתפס בעון הדור, עכתו"ד החת"ס.

למדנים אנו מדברי החת"ס זי"ע כי יוסף היה שטנו של עשו ע"י שהיה נזהר מאוד במצות כיבוד אב ואם, ולכן הוא נבחר מהשי"ת לתקן את הפגם של יעקב שלא קיים מצות כיבוד אב ואם כ"ב שנים שהיה בבית לבן.

ועפי"ז ראיתי לבאר דברי רש"י עה"פ (בראשית ל"ז ב') בד"ה והוא נער, שיוסף היה ממשמש בעיניו, ובזוה"ק (פ'

יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש וכו'), משנולד יוסף בטח יעקב בהקב"ה ורצה לשוב, ע"כ.

וכן מבואר ברש"י בפרשתן עה"פ (בראשית ל"ז א') וישב יעקב וגו', כך יעקב ראה כל האלופים הכתובים למעלה, תמה ואמר מי יכול לכבוש את כולן, מה כתיב למטה אלה תולדות יעקב יוסף, וכתיב והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש, **ניצוץ יוצא מיוסף שמכלה ושורף את כולם**, (ברש"י ישן).

וצ"ב למה דוקא יוסף הוא אשר היה בכוחו לכלות את עשו ואלופיו.

ומרן החתם סופר פ' וישלח (בד"ה וישלח, דף קס"ג) מבאר הענין, **דהנה עשו** היה נזהר מאוד במצות כיבוד אב, כי היה ציד בפיו, מה שאין כן יעקב שעסק בתורה, וגדולה תורה יותר מכבוד אב כמבואר בחז"ל (מגילה ט"ז:): ולמדו זאת מיעקב שלא נענש על כיבוד אב על אותן י"ד שנים שלמד בבית המדרש של שם ועבר, אבל על אותן כ"ב שנים שהיה בבית לבן ובדרך, שאז לא התמיד בתורה כל כך (כמבואר במד"ר ע"ד י"א, שאמר רק מזמורי תהילים), נענש שלא ראה את יוסף כ"ב שנים.

בעת ההיא היה בסכנה מחמת עשו אחיו שביקש להורגו, ואונס רחמנא פטריה.

ומב' דמצינו בגמ' יומא דף ל"ה: הלל מחייב את העניים רבי אלעזר בן חרסום מחייב את העשירים וכו', והכוונה בזה הוא, דאף שיכול האדם לפטור את עצמו בטענה של אונס רחמנא פטריה, **מ"מ כאשר אחד מתאמץ ומקיים את המצוה אפילו כשיש לו אונס, הרי הוא מחייב עי"ז את כל אדם.**

ומעתה כאשר אמר יעקב אבינו ליוסף (בראשית ל"ז י"ג) הלא אחיך רועים בשכם לכה ואשלחך אליהם, ויאמר לו הנני, וכפירוש רש"י (בד"ה הנני) לשון ענוה וזריזות, נזדרז למצות אביו ואף ע"פ שהיה יודע באחיו ששונאין אותו, ע"כ, **מזה נתעורר הקטרוג על יעקב אבינו** שהיה לו לקיים כיבוד אב אף בעת הסכנה שהיה לו מעשו אחיו, שהרי גם יוסף היה בסכנה מאחיו ועכ"ז מסר נפשו לקיים מצות כיבוד אב.

וזהו כוונת רש"י ז"ל ביקש יעקב לישב בשלוה ולא יענש על אותן כ"ב שנים שפירש מאביו מאחר שהיה אונס מחמת הסכנה מעשו, קפץ עליו רוגזו של יוסף, אשר מסר נפשו על כיבוד אביו אף שהיה

וישלח דף ק"ע: מבואר דרמ"ח איברי האדם מכוונים נגד רמ"ח מצות עשה ובספ' גבעת פנחס (פר' וישלח) מב' **שמצות כיבוד אב ואם הם נגד ב' עינים של האדם**, ולרמז בזה בא שיוסף הצדיק היה עסוק לתקן פגם כיבוד אב ואם של יעקב שנפגם ע"י ששהה כ"ב שנים בבית לבן.

ועפי"ז יש לרמז ג"כ מה שפרש"י עה"פ הנ"ל 'ואחר נגש יוסף ורחל', שעשה זאת כדי להסתיר את רחל מעיניו של עשו הרשע, ועי"ז כיבד את אמו שלא יסתכל עליה עשו הרשע, ויוסף הצדיק הסתיר בזה את כוח עיניו של עשו שמקפיד על מצות כיבוד אב ואם, והשכר שקיבל ע"ז היה שזכה יוסף הצדיק לברכת 'בן פורת עלי עין', היינו ע"י עין, בשביל מצות כבוד אב ואם שמרומז בעין.

ובאמת יש להבין מה היה חשבונו של יעקב ששהה בבית לבן כ"ב שנים ולא קיים אז מצות כיבוד אב ואם.

וראיתי פירוש נאה בס' ברך משה בפרשתו, שכ' לפרש כוונת רש"י ז"ל עה"פ (בראשית ל"ז ב') בד"ה אלה תולדות יעקב, ביקש יעקב לישב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף, דלכאורה למה ענש יעקב אבינו על אותן כ"ב שנים, הלא

בסכנה מאחיו, ועי"ז נתעורר הקטרוג על יעקב אבינו שלא קיים מצות כיבוד אב ואם כל אותן השנים, ולכן נענש ונמכר יוסף למצרים ופירש ממנו כ"ב שנים, עכ"ד.

יצחק אבינו בכה משום שהוא גרם שיענש יעקב על פגם מצות כיבוד אב ואם

כיבוד אב ואם צריך למסור את נפשו אף במקום סכנה, ולכן גם הוא יוסף היה צריך לילך לקיים מצות אביו לראות את שלום אחיו אף שיש בזה משום סכנה.

היוצא לנו מזה, שע"י ציווי של יצחק לעשו לילך לצוד ציד ולהכניס עצמו במקום סכנה, זה גרם שיהיה עי"ז טענה נגד יעקב כי צריך לקיים מצות כיבוד אב ואם אפ"ל במקום סכנה, **וא"כ בטלה טענת יעקב** במה שלא קיים מצות כיבוד או"א כ"ב שנים בבית לבן משום שהיה בסכנה מעשו ואונס היה.

ושפיר מובן בזה למה בכה יצחק כשנענש יעקב במכירת יוסף על חטא כיבוד אב ואם כשהיה בבית לבן, כי יצחק היה הגורם לזה.

ובספר חסידים (סי' שמ"א) מבואר **שעשו היה מוסר נפשו בכל יום והלך למקום סכנה** במקום החיות כדי לצוד ציד והביא אל אביו, ומזה למד יוסף כשאמר לו יעקב לכה ואשלחך אליהם (בראשית ל"ז י"ג), והלא היה יודע ששונאים אותו, אלא אמר יוסף, עשו הולך תדיר למקום סכנה כדי לצוד ציד להביא לאביו, ואבי שלחני לראות את שלום אחי ואת שלום הצאן שהוא חיות של אביו ובני ביתו, ולא אלך?, עכ"ה"ק.

הרי שסיבת המסירות נפש של יוסף לקיים מצות אביו היה משום שלמד ממסינ"פ של עשו ממה שיצחק אבינו שלח אותו בכל יום לצוד ציד ויצחק הסכים לזה, משום שעל מצות

שיחה נעימה

להספידו מ"מ דרשתי יום א' פ' וישלח הנ"ל
דרשה זאת.

בהמשך הדרש מביא את הפסוק (בראשית
ל"ה ח') ותמת שם דבורה וגו' ויקרא
שמו אלון בכות, ופרש"י שנתבשר שם
באבל שני על אמו שמתה (כנ"ל), **ומקשה**
דיש להבין דאם כי מסתמא דבורה היתה
אשה גדולה וחשובה וצדקת אבל למה זכתה
לצרף הספידה עם הספד רבקה אמנו, **וגם**
למה הזמין השית"ב ככה שבאה דבורה
מינקת רבקה למחנה יעקב לפני מותה, (ודברי
רש"י ידועים).

ומב' כי יעקב אבינו היה מספר כל הזמן
לבני משפחתו לבניו ולנשיו וכלותיו
את גודל צדקותה וחסידותה וקדושתה של
רבקה, **והיו כולם מצפים לראות פניה**

בפרשת השבוע (בראשית ל"ה ח') כתיב,
ותמת שם דבורה מינקת רבקה
ותקבר מתחת לבית א-ל תחת האלון ויקרא
שמו אלון בכות, פרש"י בד"ה אלון בכות,
ואגדה, **נתבשר שם באבל שני שהוגד לו**
על אמו שמתה וכו' (ב"ר פ"א ה'), היינו
שנתבשר שם על עוד אבלות שגם רבקה אמו
נסתלקה בעת הזאת.

מרח החתם סופר זי"ע (תורת משה פ' וישלח)
מביא דרוש והספד שנשא על חותנו
הגאון רבי עקיבא איגר זצ"ל, ביום א' י"ב
כסלו תקצ"ח ומציין בדרוש כי היה זה יום
שמועה ששמע על פטירת חותנו הגאון זצ"ל
(ולפלא הוא הדבר כי הגאון רעק"א זצ"ל נסתלק
ביום י"ג תשרי תקצ"ח ורק כעבור ב' חדשים הגיעה
שמועה זו לחתנו הגדול החת"ס ואז נשא דברי
הספד), והחת"ס כ' שעל אף שהוא צוה שלא

ולהכיר אשה קדושה כזאת, והנה פתאום נכזבה תוחלתם כי בא בשורה כי מתה רבקה, וע"כ הזמין הקב"ה אליהם את הצדקת דבורה מינקת רבקה שהיתה ג"כ מופלאה בחסידות, אע"פ שפשיטא שלא הגיעה לקרסולי רבקה, ועכ"פ היה יכול יעקב להראות לבניו ולכלותיו ולמשפחתו ואמר להם, ראו ושפטו לפי ערך המינקת הזאת מה היתה הגבירה רבקה אמנו.

ולכן כשמתה דבורה מינקת רבקה וגם רבקה אמנו באותו העת בכה יעקב אבינו בכיה כפולה, דכל זמן שמינקת רבקה היתה חיה ראו לפחות דמות שע"ז יכלו להבין כמה גדול הוא דמותה של רבקה, אבל עכשיו כבר אינו יכול עוד להראות לבני ביתו את אמו הצדקה רבקה וגם לא את דבורה מינקת רבקה, ולכן בכה בכיה כפולה.

והשווה ענין זה לפטירת חותנו הגדול הגאון רעק"א זצ"ל ואמר, כן אנחנו היום עומדים פה בני בניו וחתניו וכל צאצאיו ומשפחתו של אדונינו הקדוש זצ"ל, וכולם היו מייחלים ומצפים יום יום מתי

נזכה לראות פניו [כי לא זכו לראותו כי המרחק בין העיר פוזנא מקום מושבו של הגאון רעק"א לעיר פרעשבורג מקום מושבו של החת"ס לא היה קרובה כ"כ] ולא זכיתם לראותו, והשתא להעריך אליו דמיון צדקותו וגדלותו, אל מי תדמהו, מי ישווה לו ואת מי אערוך אליו, אבל זוכרים אתם את בתו אמכם הצדקת מרת שר'ל ע"ה שהיתה צדקת גדולה ואין לספר ואיה שוקל ואיה סופר לספר את גדלותה, וראו ושפטו לפי ערך בתו ע"ה מה היה אביה אדונינו הקדוש זצ"ל, עכתו"ד.

וכדאי להביא כמה עובדות מגודל קדושתם וצדקותם של הגאון רעק"א זצ"ל וחתנו מרן החת"ס זצ"ל.

מסופר שהרבנית הצדקנית מרת שר'ל ע"ה אשת מרן החת"ס נפטרה בדמי ימיה י"ח אדר תקצ"ב איזה שנים לפני פטירת אביה הגדול הגאון רעק"א זצ"ל, וסיפר הגאון רבי מאיר דן פלאצקי זצ"ל (בעמח"ס כלי חמדה) כי בביקוריו של הגאון רעק"א אצל חתנו מרן החת"ס בפרעשבורג היתה

קדושתו וצדקותו של הגאון רעק"א זצ"ל
שלא ידע כלל האיך בתו היתה נראית.

ואודות השידוך של מרן החת"ס עם בתו
של הגאון רעק"א מסופר שלפני

גמר השידוך היה בין תרי גברי רברבא אלו
חליפת מכתבים להמליץ לו על שידוך זה,
והגאון רעק"א כותב מכתב להחת"ס וז"ל,
כי בודאי רוצה לישא בת תלמיד חכם,
ועדיין לא הגיע לזאת בעוה"ר, והשיב לו
החת"ס במכתב חזרה וז"ל, מאוד נאמנו כל
דבריו הקדושים, וגם מה שנוגע לבת תלמיד
חכם, האחריות יקח עלי ועל צווארי, **אבל**
חוששני כי בלי ספק אין רצונו ליתן בתו
לעם הארץ, כמבואר בחז"ל (פסחים מ"ט:): כל
המשיא בתו לעם הארץ וכו', ע"כ, מבהיל
על הרעיון לראות גודל ענוותנותם של
צדיקים וגאונים אלו.

ועל עובדא זו מביא בס' ימות עולם
שהרה"ק האדמו"ר מסאטמאר זצ"ל
המליץ ואמר בזה"ל, **צווישן אזעלכע צוויי**
עמי הארצים וויל איך זיין שזכן.

בתו הרבנית מפרעשבורג נוהגת לקבל פניו
בבואו עם מרכבתו ומסייעת לו בירידתו
ממנה, ודורשת בשלומו, והיתה משמשת
אותו בימי הביקור.

וכשנפטרה בתו הרבנית מרת שר'ל ע"ה
העלימו את הדבר מאביה
הגדול רעק"א, שחששו שמגודל הצער על
פטירת בתו, זה יזיק לבריאיותו.

ולאחמ"כ בבוא הגאון רעק"א עוד הפעם
לביקור אצל חתנו החת"ס
בפרעשבורג, **הורה החת"ס להרבנית**
השלישית (אלמנת הגאון רבי צבי הרש הלר זצ"ל
בעל טיב גיטין) שתתנהג בדרך של אשתו
השניה הרבנית שר'ל ע"ה ותמתין למרכבתו
של הגאון רעק"א ולשמשו.

ואכן כאשר ציוה לה החת"ס כן עשתה,
ובבוא הגאון רעק"א לביקור
בפרעשבורג לא הרגיש כלל בשינוי זה
הכל עבר בשלום, ולא נודע שזו אינה בתו,
ע"כ, ומעובדא זו רואים כמה היה גודל

ואפשר להליץ על דברים אלו המשנה באבות (פרק ו' א') רבי מאיר אומר כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה, ואחד מהדברים אשר מונה שם הוא, ונותנת לו מלכות וממשלה, **ולכאורה יש להבין** דברי התנא ר"מ, שהרי לא שמענו מעולם שהלומד תורה לשמה יש לו איזה מלכות וממשלה.

ועפ"י דברי הגאון רעק"א במכתב לבתו על גדלותו של חתנו החת"ס מובן דברי התנא רבי מאיר, שאנו רואים שכל שאלה הן בזמנם אז והן בזמנינו אנו, **פסקיו של מרן החתם סופר הם נר לרגלינו** והם המושלים בכל בתי בני ישראל להורות את המעשה אשר יעשון לפי ההלכה והוראה הפסוקה, **וזהו המלך האמיתי** שמולך על כל העולם כולו אפילו לאחר פטירתו, זיעזעכי"א.

וידועה היתה גודל הערכתו של הגאון רעק"א לחתנו הגדול מרן החת"ס זצ"ל, ואפשר לראות זאת במכתב אשר כתב לו לאחר שנים וז"ל, **מאוד אבקש ממך** חתני נ"י להזכירני בתפילתו שיחזק ה' כוחי להנהיג צבור הגדול הזה, ולהאיר עיני בתורתו, ויתן חני בעיני העם, שלא אבוש בעולם הזה ולא אכלם בעולם הבא.

ובמכתב שכותב הגאון רעק"א לבתו הרבנית מרת שר'ל ע"ה אשת חבר להחת"ס כותב בזה"ל, כי ראוי לה להיות שמחה בבעלה, **יען כי הוא יותר גדול ממלך**, שכן מלך מולך על מדינתו בלבד, אבל בעלה מולך על כל העולם כולו, כי מי שצריך לפתור שאלה חמורה פונה אליו, ע"כ.

שיעור הלכה

יום ראשון פרשת ויצא ל' מרחשון תשפ"ה

הלכות קיפול בגדים שלא על קיפולם הראשון

כשמקפל בשבת טליתו שלא על קיפולו הראשון האם צריך לקפלו עוד הפעם במוצ"ש.

ביארנו בשיעורים הקודמים דברי המחבר (סי' ש"ב סעי' ג') שכ' דיש מי שאומר שמותר לקפל הבגד בשבת שלא על קיפולו הראשון ונראין דבריו, ע"כ, וזו היא ההלכה הפסוקה, אבל יש אנשי מעשה שנוהגים להחמיר בזה שלא לקפל כלל את הטלית בשבת (עי' משנ"ב ס"ק י"א), אבל מ"מ להניח את הטלית בלא קיפול כלל אין לעשות כן, כי זה בזיון של דבר מצוה, אלא צריך לסדרו קצת בקיפול, (כ"כ בערוך השולחן סעי' י"א), ע"כ.

ומבו' במשנ"ב (ס"ק י"ח) שמותר לקפלו שלא על קיפולו הראשון אפילו אם אין דעתו ללבושו בו ביום.

ובעיקר ההיתר של המחבר מבואר בס' דעת תורה (להגאון מהרש"ם מבערז'אן זצ"ל) דההיתר של המחבר לקפלו שלא כסדר קיפולו הראשון הוא רק אם חוזר ומקפלו במוצש"ב ק' כסדרו, אבל אם אינו חוזר ומקפלו אחר השבת אז הקיפול בשבת נקרא קיפול כתיקונו ואסור, כיון שכך הוא מקפל בכל שבת, וכן מבואר בנימוקי או"ח (להגה"ק ממנוקאטש זצ"ל).

ומ"מ מחדש הדעת תורה שאם בכל שבת הוא מקפלו באופן אחר ואין הקיפולים של שבת זו דומה לקיפולים של השבת האחרת, באופן כזה אפשר דשרי ואינו צריך לקפלו עוד הפעם במוצאי שבת קודש, מכיון שבכל פעם הקיפולים הם במקום אחר ואין להם מקום קבוע בקיפול, לכן לא מיקרי תקון מנא, ורק באופן כשהוא מקפלו כל שבוע על הסדר הראשון מיקרי תקון מנא, ואין בזה גם משום איסור הכנה כיון שרוצה להכניס את הטלית לכיסו המיוחד לו ואי אפשר להכניסו רק אם מקפלו עכ"פ שלא כדרך קיפולו הראשון, כן נראה מדברי ה'דעת תורה', עי"ש.

האם יש היתר לקפל מיני בגדים בשבת כשאינן בבגד מקומות קבועים האיך לקפלו.

לפי דברי הדעת תורה לעיל, יש לברר במיני בגדים אלו שאינו מדקדק לקפלים על מקום קיפול קבוע האם מותר לקפלים בשבת ואינו נקרא תקון מנא, ועוד יש לברר האם מותר להכניס בגדים אלו שקפלים למקומם הקבוע ואין בזה משום איסור הכנה לחול.

ודבר זה שכיח בכל בית יהודי שלפעמים מוציאים את בגדים כאלו מהדרייע'ר סמוך לכניסת השבת כגון בגדי תחתונים וזאק'ן וכדו' ומניחים אותם על המטה כמו שהוא, ואין כבר זמן לקפלים לפני כניסת השבת כראוי ולהכניסם למקומם הקבוע, האם צריך להשאירם על המטה כל השבת.

ולכאורה מדברי הדעת תורה נראה, דאם מדובר בבגדים אשר אין דרך להקפיד לקפלים על מקום קיפול קבוע ובכל פעם מקפלים אותן באופן אחר אז גם בשבת יהא מותר לקפלים, וגם אין כאן איסור של הכנה משבת לחול דהרי באופן זה שיהא מונחים בפיזור על המיטה אין זה כבוד שבת ואין לך צורך שבת גדול כזה, וא"כ יהא מותר באופן זה לקפלים ולהניחם במקומם הקבוע בארון הבגדים.

האם מותר להחזיר את קיפול הכובע לקיפולו הראשון

יש מין כובע שקורין במקומותינו אראפגעבויעגעני'ע הו'ט, ולפעמים כשמניחים אותו על השולחן בשבת מתיישר עי"ז הקיפול של הכובע, ויש לברר האם החזרת הקיפול כתיקונו יש חשש דנראה כמתקן מנא ואסור.

מבו' בפוסקים דכיון שהקיפול של הכובעים עשוי כ"כ בחוזק וגם אין נעשה בזה קמטים חדשים שצריכין לפשט, לכן אין בהחזרתו לקיפולו הנכון משום חשש דנראה כמתקן מנא, דדוקא בכובע שנתעקם ונתקלקל הקיפול ומתקנו ומחזירו ומפשט את הקמטים זה נקרא תקון מנא, אבל באופן שהקיפול הוא רק שמתזירו למקומו כמו שהיה מקודם מותר.

וכן הדין בתיקון הקראג'ן של הכתונת שהן עשוין בבגדים בחוזק וגם אין נעשה עי"ז קמטים חדשים שצריכין לפשט אותם, אין בזה משום חשש דנראה כמתקן מנא, וה"ה במכנסים שיש בהם קיפול למטה שקורין קאפ'ס, ג"כ מותר להחזירו לקיפולו הראשון מהסברא הנ"ל.

האם מותר לקפל נעפקינ'ס בשבת.

באחרונים דנו בענין זה, במפות של נייר (נעפקינ'ס) שמניחים אותם על השולחן לנוי, האם מותר לקפלן בשבת, דהרי יש בזה משום תקון כלי.

בשו"ת שבט הלוי (ח"ה סי' ל"ה אות ב') כ' וז"ל, אלא דיש לדון דלא נאסר רק קיפול המתקיים, משא"כ בזה שבשעה קטנה משתמשים בהם וזורקים אותם לאשפה, ואין בעצם שום תקון בדבר אלא צורת נוי בעלמא, עכ"ל, וכ"כ בשו"ת באר משה (ח"ה סי' קל"ד).

פי' שנעפקינ'ס אלו אין בהם כלל חשש דנראה כמתקן מנא, כיון שזורקים אותם לאשפה לאחר זמן קצר, ולכן מותר לקפלם בשבת.

ועוד כ' שם בשו"ת שבט הלוי דאם עושים מהנעפקינ'ס צורות משונות ומיוחדות, אסור לקפלם באופן זה אפילו שאינם מתקיימות כלל.

אבל בשו"ת באר משה (שם) מתיר גם לעשות מהנפקינ'ס צורות מיוחדות, דסוכ"ס הם נזרקין לאשפה לאחר זמן קצר.

מה הדין בטאשטיכ'ל האם מותר לקפלו בשבת.

בשו"ת בצל החכמה (ח"ד סי' קל"א) כ' דטאשטיכ'ל שזה עשוי מסחורה והרי יש עליו קיפולים מדוייקים, אין היתר לקפלו בשבת כשהוא נמצא בביתו, ורק אם נמצא בשוק או בביהמ"ד מותר לקפלו.

והטעם הוא, דהרי ביארנו בשיעורים הקודמים שאחד מתנאי ההיתר לקפל בגדים בשבת אפילו לצורך היום, הוא רק כשאינן לו להחליף באחרת, אבל אם יש לו בגד אחר להחליף אסור לו לקפל את הבגד, ולכן אם הוא נמצא בביתו דישי לו טאשטיכ'ל אחר להחליף לכן אסור לקפלו בשבת דהרי הקיפולים מדוייקים וניכרים, משא"כ כשהוא נמצא בשוק או בביהמ"ד הוה כאין לו בגד אחר להחליף ולכן מותר לקפלו בשבת.

ולפי דבריו יוצא, דגם בנעפקי'ן שהם עשויים מסחורה ויש להם קיפולים מדוייקים וניכרים, ומשתמשין בהם כמה פעמים ואינם נזרקים לאשפה לאחר השימוש יהא אסור לקפלן בשבת, אבל אם אין עליהם קיפולים מיוחדים אין בזה כלל החשש דנראה כמתקן מנא ומותר לקפלם בשבת.

וכדאי לציין דעת החזו"א זצ"ל שיש להחמיר גם בדפים של ספר שנתקמטו שלא ליישרם, משום דאין זה דומה כלל לנעפקינ'ס של נייר שהוא נזרק לאשפה לאחר זמן קצר, משא"כ בספר, לכן דעתו היתה להחמיר שלא ליישרם בשבת.

אבל גדולי הפוסקים לא נקטו כדעת החזו"א, משום דאיסור קיפול כלים שמבו' בגמ' הכוונה הוא בבגדים ומיני סחור, אבל דפים של ספר וכיוצ"ב לא שייך בזה כלל האיסור של קיפול בגדים.

